

HARMINCHÁROM ISKOLÁBAN, KÖZEL 1850 GYEREKKEL FOGLALKOZIK SZAKKÉPZETT MAGYAR PEDAGÓGUS A TANÓRÁK UTÁN

Igazi segítség a szórványban a délutáni oktatás

A szórványbeli iskoláknak és a szülőknek egyaránt nagy segítség az új tanévtől induló délutáni oktatási program, mondják az érintettek. A magyar kormány támogatásával megvalósuló projekt keretében Bukarest és 9 erdélyi megye 33 iskolájában foglalkozik szakképzett pedagógus tanórák után a román többségű közegben élő elemistákkal.

» PAP MELINDA

Nemcsak a szülőknek, a szórványbeli iskoláknak is segítség, hogy a magyar kormány átvállalta a délutáni oktatási tevékenység finanszírozását, állítják a Krónika által megkérdezett intézményvezetők. Az igazgatók szerint a tanévkezdéssel induló délutáni oktatási program nemcsak az anyagi terhektől mentesíti a szülőket, hanem a különböző alternatív tevékenységek révén, az oktatási palettát is gazdagítja. És előrevetíthető, hogy komoly vonzerőt jelent majd azon szülők számára, akik anyagi segítség nélkül román iskolába járatnák csemetéiket.

Az Iskola Alapítvány által koordinált napközi (after-school) program az új tanévvel, szeptember 9-én rajtol Bukarestben és 9 erdélyi szórvány megyében. A jelenlegi adatok szerint 33 iskolában 1844 elemista részvételével zajlik majd, akikre 83 szakképzett pedagógus felügyel – nyilatkozta a M-szol hírportálnak Nagy Zoltán Levente, az alapítvány elnöke. Elmondta, szeptember 1. és 9. között 83 pedagógust alkalmaznak, és együttműködési szerződést kötnek az iskolákkal annak érdekében, hogy használni lehessen délután a tantermeket. Az alapítványi elnök szerint azokon a helyszíneken, ahol nem tarthatják a tanintézetben a foglalkozásokat, bérleti szerződéssel valamely kulturális egyesület vagy egyház biztosít termet.

Az eddigi adatok szerint 1844 előkészítő, illetve 1–4. osztályos gyerek vesz részt a programban, kevéssel többen a tervezettnél, így várhatóan az alapítvány az étkeztetési költségek mintegy kétharmadát tudja állni. Az illetékes szerint a szülőknek pár lejjel kell beszállni az ebédbe, annak függvényében, hogy milyen árajánlatot kapnak a helyi catering cégektől.

Az oktatókat is felügyelik

A gyerekek négyórás felügyelet alatt lesznek a tanórák után, ebből egyet nagyjából az étkeztetés tesz ki. De állandó lesz a felügyelet a programban részt vevő pedagógusok esetében is, akiknek kétharmada az adott iskola alkalmazottjaként, a többi pedig külsős, de szintén szakképzett oktatóként vesz részt a lebonyolításban.

A program működtetői egy ajánlott módszertant is kidolgoztak a számukra, hogy milyen foglalkozások történjenek a négy óra alatt. Az ebédeltetés mellett segítenek a házi feladat megoldásában, illetve különböző kész-

A szórvány megyékre kiterjesztett program mintája a jól bevált megyesi délutáni foglalkoztatás

ségfejlesztő, mozgást igénylő gyakorlatokkal foglalják le a gyerekeket. A pedagógusoknak napi nyilvántartást kell vezetni a jelenlétről, de havi jelentést, tevékenységi beszámolót is elvárnak tőlük. Emellett a projekt lebonyolítását felügyelő ötfős kolozsvári csapat tagjai havi rendszerességgel kiszállnak a különböző helyszínekre. Ezek száma a jövőben valószínűleg nőni fog, az Iskola Alapítvány elnöke szerint nagy az érdeklődés a program iránt, és bár idén kísérleti jelleggel indul, már több szórványbeli település jelezte abbéli igényét, hogy a következő tanévben náluk is bevezessék.

Besztercén szinte mindenki „ráharapott”

Bár eddig is működtettek after-school programot, Besztercén már most megmutatkoznak a magyar kormány által támogatott délutáni oktatási program pozitív hatásai. Antal Attila, a város egyetlen, magyar tagozattal rendelkező iskolájának, az Andrei Mureșanu Főgimnáziumnak az aligazgatója a Krónikának elmondta: eredetileg 4 csoportot terveztek indítani, de mivel mintegy 70 gyerek jelentkezett, kérték, hogy ötre emeljék a számukat. Így a délutáni foglalkoztatás osztályokra lebontva, saját tanteremben történne, a tanórák folytatásaként, míg az ebédeltetés az iskola étkezdéjében zajlana. A diákokkal nagyrészt saját tanítónőik, illetve egy nyugdíjazott tanítónő és egy, az oktatási rendszerbe most bekerülő pedagógus foglalkozna, mindannyian szakképzettek.

Antal Attila szerint az észak-erdélyi városban, ahol a magyarság aránya alig haladja meg az öt százalékot, nagy az érdeklődés a támogatott napközi program iránt. A vegyes iskolában több mint tíz éve működtetnek after-school programot a magyar elemistáknak, de tavaly csupán 20 gyerek szülője élt a sokuk számára nagy anyagi terhet jelentő lehetőséggel. Most, hogy az étkeztetés és a foglalkoztatás is támogatott, szinte megnégyesződött a jelentkezők száma, a közel száz magyar elemista közül alig húsz marad ki a délutáni tevékenységből.

A napközi programtól többet várnak, mint egyszerű délutáni felügye-

letet. „Kikötés volt, hogy a pedagógusok jöjjenek valami plusszal, ne csak száraz iskolai tevékenység folyjon és házi feladat-megoldás” – magyarázta az aligazgató. Elvárás, hogy a napközi tanítók újabb tevékenységekkel színesítsék az oktatást, legyen az népdal-, néptánc- vagy hangszeroktatás, készségfejlesztő gyakorlatok vagy különböző mozgásfajták. Azt remélik, így az oktatási paletta is gazdagodni fog. Például egy pszichológus vállalta, hogy délutánonként egy-egy órában elbeszélget a gyerekekkel.

Az aligazgató bízik abban a program kezdeményezői által is megfogalmazott célban, miszerint a délutáni foglalkozások segítenek majd újabb, jelenleg román tanintézetbe járó magyar gyerekeket bevonni a gyereklétszám szempontjából egyre fogyatkozó szórványbeli iskolába. Bármilyen fajta támogatás vonzerőt jelent, állítja, egy olyan helyen, ahol a gyerekek egyharmada vegyesházasságból jön, így könnyen beszippantják őket a román tanintézetek.

A magyar oktatást választókat eddig is ösztökölték: a Rákóczi Szövetség tanévkezdéskor ösztöndíjban részesíti őket, iskolatáskát, tanszer-csomagot kapnak. „Miután beindult a délutáni oktatási program, és megtapasztalják, mennyit gazdagodott az oktatási tevékenység, a nagycsoportosok körében érezhetőbb lesz a magyar iskola vonzereje. Ez hozzánk fogja irányítani az óvodásokat, még azokat is, akik jelenleg román cso-

portokban vannak” – válaszolta a jövőt. Beszterce–Naszód megyéből a besztercei iskola mellett még a bethleni Grigore Silași Líceum vesz részt a délutáni oktatási programban, itt két csoportban 37 elemistának biztosítanak felügyeletet.

Temesváron is valós a segítség

Bár Temesváron régi hagyománya van – 2001 óta működik napközi foglalkoztatás a Bartók Béla Líceumban –, Erdei Ildikó igazgató szerint az intézménynek és a szülőknek egyaránt segítség a most induló program. A bányász város magyar iskolájában eddig is megosztott támogatással működött a délutáni foglalkoztatás – magyarázta a Krónikának a tanintézet vezetője –, a költségek egy részét a Bartók Alapítvány, másik részét a szülők állták. Főleg utóbbiak válláról vettek le nagy terhet. Ez a számokon is meglátszik: idén 20 százalékkal több elemista jelentkezett a délutáni foglalkozásokra, az iskolába járó gyerekek 75–80 százaléka vesz részt a programban. Öt 15–20 fős csoportban zajlik majd a délutáni foglalkoztatás, részben saját tanítónőik, részben külsős munkatársak foglalkoznak a gyerekekkel továbbra is az iskolában, ahol adottak a feltételek a program működtetésére. „A program mindenképp nagy segítség, akár szórványban, akár máshol” – mondja az igazgató, aki szerint a jelenlegi felgyorsult világban az egyre későbbig dolgozó szülőknek óriási támogatás, ha van, aki segítsen a gyerekeknek a lecketanulásban.

A vegyes családok esetében még hatványozottabb a segítség, hisz ott csak az egyik szülő tud segíteni a magyar iskolába járó gyerekeknek, ezért irányukba nyomós érv a támogatott napközi program megléte, mesélte az igazgató. Jelenleg a gyerekek egyharmada érkezik kétnyelvű családból, de ahogy telik az idő, egyre többen vannak az oktatási rendszerben, hiszen a közel tíz százaléknál temesvári magyar közösség tagjainak majdnem kétharmada vegyes családban él. A bányász városban a magyar középiskola mellett még a Gerhardinum Római-Katolikus Teológiai Líceumban indul be a délutáni oktatás.

» „A napköziprogram mindenképp nagy segítség, akár szórványban, akár máshol” – mondja Erdei Ildikó igazgató, aki szerint a jelenlegi felgyorsult világban az egyre későbbig dolgozó szülőknek óriási támogatás, ha van, aki segítsen a gyerekeknek a lecketanulásban, a házi feladat megoldásában.

» A délutáni programba bekapcsolódó iskolák:

Arad megyéből az aradi Csiky Gergely Főgimnázium, az Aurel Vlaicu és az Aron Cotruș Általános Iskola, a pécskai 2-es Általános Iskola és a kisjenői Erdőhegyi Általános Iskola vesz részt a programban. Beszterce–Naszód megyéből a besztercei Andrei Mureșanu Főgimnázium és a bethleni Grigore Silași Általános Iskola. Brassó megyéből a brassói Áprily Lajos Főgimnázium, a 15-ös és a 2-es Általános Iskola. Fehér megyéből a kocsárdi Simion Lazăr Főgimnázium, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium, a gyulafehérvári Gróf Majláth Gusztáv Károly Római-Katolikus Teológiai Líceum, a bethlenszentmiklósi Általános Iskola, a marosújvári Lucian Blaga Általános Iskola és a küküllővári Általános Iskola. Hunyad megyéből a dévai Téglás Gábor Iskolaközpont, a szászvárosi Dr. Aurel Vlaicu Általános Iskola, a vulkányi 4-es Általános Iskola, a lupényi Mircea Eliade Elméleti Líceum és a vajdahunyadi Matei Corvin Technológiai Líceum. Máramaros megyéből a máramarosszigeti Leőwey-Klára Elméleti Líceum, a nagybányai Nicolae Iorga Általános Iskola és a Németh László Elméleti líceum. Széchenyi megyéből a medgyesi Báthory István Általános Iskola, a nagyszebeni Octavian Goga Kollégium és az erzsébetvárosi Általános Iskola. Kolozs megyéből a bánffyújvári Vlădeasa Technológiai Líceum, a dési 1-es Általános Iskola, a tordai Jósika Miklós Elméleti Líceum. Temes megyéből a temesvári Bartók Béla Elméleti Líceum és a Gerhardinum Római-Katolikus Teológiai Líceum. Bukarestből az Ady Endre Líceum csatlakozott.